

KARJÄÄRINÕUSTAMINE KÕRGHARIDUSES NING KÕRGHARIDUSE JA ELUKESTVA ÕPPE SEOS *UNIVERSITY COLLEGE DUBLIN* NÄITEL

Karjäärinõustamise eesmärkideks on üliõpilaste nõustamine nende karjääriplaanide elluviimisel, mille käigus valmistatakse noori ette otsustusprotsessiks analüüsid läbi erinevaid valikuvõimalusi. Karjääri ja karjäärinõustamise alal valitseb ühtne arusaam – üliõpilasi on vaja ette valmistada nende suundumiseks tööturule. Oluline on karjäärinõustamise süsteemis töötavate inimeste oskus ja tahe noori inimesi abistada ja suunata. Karjäärinõustamises pööratakse tähelepanu nimetatud süsteemi paindlikkusele, arusaadavusele, lihtsusele, kliendikesksele lähenemisele. Karjäärinõustajale on oluline lähtumine kliendist – see on tema aeg kliendi jaoks. Kuna külastajaid on palju, siis on nõue, et toimub eelregistreerimine. Kiiremate ja lühemat vastust eeldavate küsimuste korral saab üliõpilane abi ja suunamist ka ilma ette registreerimata.

Pakutavad karjääriteenused on järgmised:

1. Üliõpilaste nõustamine karjäärivalikuprotsessis

- Üliõpilaste oskuste, võimete, huvide ja väärtushinnangute selgitamine
- Valikuvõimaluste analüüs, enda jaoks antud ajahetkel parima lahenduse leidmine
- Oma eesmärkide realiseerimiseks vajaliku karjääriplaani planeerimine; vajalike teadmiste, oskuste, ressursside olemasolu esmane hindamine; tegevusplaani ellurakendamine

2. Tööjõu vahendamine tööandjatele

- Üliõpilaste varustamine informatsiooniga vabadest töökohtadest, ühiste ürituste korraldamine
- Tööandjatelt informatsiooni hankimine vabade/vabanevate ja juurdeloodavate töökohtade kohta
- Üliõpilaste ettevalmistamine CV ja avalduse kirjutamiseks (vajalike näitmaterjalide olemasolu) ning tööintervjuuks

3. Karjäärinõustamisalase töö kvaliteedi parendamine

Tähtsamates ülikooli tutvustavates materjalides käsitletakse ka karjääriteenustega seonduvat temaatikat.

Otsustusprotsessis on esmalt oluline vajaliku teabe saamine. Selleks on üliõpilaste käsutuses ülikooli karjäärinõustamiskeskus. Nimetatud keskus töötab juhataja, nõustajad ja esimeses ruumis leti taga assistent-nõustaja, kelle poole on võimalik pöörduda esmaselt vajaliku teabe saamiseks. Sama keskuse ühes ruumis asub karjääriplaneerimisalane raamatukogu. Nõustamisele tuleval inimesel on võimalik saada informatsiooni erinevatest allikast, mis kergendab info leidmist. Assistent-nõustaja suunab ja juhendab seejuures üliõpilast, tutvustab talle, millised võimalused on olemas informatsiooni saamiseks ning millistest erinevatest allikatest on võimalik seda leida. Üliõpilastele on koostatud erinevaid infovoldikuid, olemas on nii teatmekirjandust kui vastav arvutiprogramm, kust on võimalik leida informatsiooni karjääriplaneerimisalase teabe kohta. Samuti on üliõpilaste jaoks paljudatud näidismaterjalid, kuidas täita erinevaid dokumente. Üliõpilased varustatakse esmase informatsiooniga ning seejärel suunatakse nad ise informatsiooni otsima ja leidma ning näidiste alusel vajalikke dokumente täitma. Vajadusel pöörduvad nad täiendava abi saamiseks assistent- nõustaja poole. Materjale saab kasutada nii koha peal kui kaasa võtta.

Töömeetodina kasutatakse kõige sagedamini individuaalseid intervjuusid ja vestlusi. Tagatud on kliendi konfidentsiaalsus. Vajalik on eelregistreerimine, mida on võimalik teha e-maili teel. Intervjuu kestvuseks on 30 – 40 minutit. Üliõpilasi nõustatakse erinevates karjääriplaneerimisega seonduvates küsimustes. Lähtutakse iga kliendi konkreetsest

vajadusest. Üliõpilased tunnevad ennast vabalt, ei häbene ja tulevad vajadusel alati nõu ja abi küsima. Juhul, kui nõustaja ei sobi kliendi isiksusega, on tal võimalik pöörduda teise nõustaja poole. Oluline on vastastikune sobivus, mõistmine ja arusaamine.

Suure osakaaluga on temaatilised grupikonsultatsioonid ning seminarid, mida üliõpilastele pakutakse: töötusimisoskused, CV koostamine, avalduse kirjutamine, töölevõtu intervjuu jne. Õppeaasta vältel toimuvad sellised infotunnid ja seminarid üliõpilastele eelnevalt koostatud kalenderplaani alusel. Nimetatud seminaride raames on üliõpilastel võimalik tutvuda ka erinevate tööandjatega ning esitada neile küsimusi. Tööandjad tutvustavad üliõpilastele oma töövaldkonda. Lisaks teoreetilisele ülevaatele on üliõpilastel seminaride raames võimalik tutvuda tööga neid huvitavates asutustes/ettevõtetes. Selleks korraldatakse töövarjupäevi.

Tegeldakse ka tööjõuvahendusega. Tööpakkumisi on üliõpilasel võimalik leida interneti kodulehekülgedelt. Informatsiooni saadakse ka infovoldikutelt ning ülikooli teadetetahvliit. Abiks on ka assistent-nõustaja.

Töö on organiseeritud nii, et üliõpilastel oleks võimalik saada mitmekülgset infot nii valiku- kui ka otsustusprotsessi kohta. Tööl on professionaalsed nõustajad, kes end ise ka pidevalt täiendavad. Iseloomuomadustelt paistis silma nende avatus ja sõbralikkus suhtluses.